

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB "B1" SKUNDO**

2023 m. spalio d. Nr. S- (7-2023/147)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš pirmininko S. G., narių Jurgitos Narkevičiūtės, Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo UAB "B1" (toliau – Pareiškėja) 2023-09-07 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2023-08-11 sprendimo Nr. 1AE-410 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovai V. J. ir B. I., Muitinės departamento atstovas M. V. dalyvavo Komisijos 2023-09-19 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja nesutinka su Muitinės departamento Sprendimu, kuriuo buvo patvirtintas Klaipėdos teritorinės muitinės (toliau – Klaipėdos TM) 2023-06-28 sprendimas Nr. 1(LM18)-384 ir prašo panaikinti skundžiamą sprendimą kaip nepagrįstą ir dėl to neteisėtą. Klaipėdos TM, Muitinės departamento pavedimu atlikusi pakartotinį tyrimą dėl Pareiškėjos įformintos Sąjungos tranzito procedūros, kuriuo buvo deklaruotos prekės – užšaldytos silkės (toliau – Prekės arba ginčo prekės), įvertinusi visas aplinkybes bei faktus, susijusius su Prekių, deklaruotų pagal tranzito dokumentą MRN 21LTLU90001798D0A2 (2021-02-05), įforminimu bei transporto priemonės plombavimu, konstatavo, jog ši tranzito procedūra nebuvo užbaigta. Minėtu sprendimu skolininke muitinei buvo pripažinta Pareiškėja, kuriai buvo apskaičiuota 1 582 EUR maito bei 2 547 EUR PVM skola muitinei, taip pat dėl laiku nesumokėtų maito bei PVM apskaičiuota atitinkamai 75 EUR bei 660 EUR delspinigių. Už padarytą mokestinį pažeidimą Pareiškėjai skirta minimali 10 proc. dydžio bauda – 413 EUR.

Klaipėdos TM 2021-02-05 Pareiškėja Malkų įlankos jūrų poste įformino Sąjungos tranzito procedūrą MRN 21LTLU90001798D0A2, paskirties muitinės įstaiga – Lietuvos muitinės Medininkų kelio postas (LTVK2000). Tranzito procedūros terminas – 2021-02-12. Per nustatytą terminą Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis negavusi patvirtinimo, kad Prekės pateiktos paskirties muitinės įstaigai, Klaipėdos TM pradėjo tyrimą. 2021-02-23 Pareiškėja buvo informuota apie neužbaigtą tranzito procedūrą. 2021-02-25 Pareiškėja kaip įrodymą, kad Prekės išgabentos iš Sąjungos muitų teritorijos, pateikė 2021-02-04 CMR važtaraščio Nr. B/N kopiją su gavėjo ir G. E. Respublikos muitinės anspaudais bei G. E. Respublikos importo deklaracijos Nr. 100100/2021/006188 (2021-02-09) kopiją, sąskaitos Nr. 0302/608 ir 2021-02-04 veterinarijos sertifikato Nr. LT0269979/L2-2354 kopijas.

Siekdama patikrinti Pareiškėjos pateiktą informaciją, 2021-03-29 Klaipėdos TM pateikė užklausą Ukrainos Respublikos muitinei dėl Prekių įvežimo ir deklaravimo. 2021-08-23 buvo gautas Ukrainos valstybinės muitinės tarnybos atsakymas Nr. 20/20-02-01/11/2438, kad informacijos apie Prekių deklaraciją Ukrainos muitinėje nėra. Be to, Ukrainos valstybinės muitinės

tarnyba informavo, kad Prekių iškrovimo vieta yra Luhansko miestas, kuris šiuo metu yra laikinai okupuotoje Ukrainos teritorijoje ir nekontroliuojamas.

2021-04-08 Pareiškėja Klaipėdos TM pateikė G. E. Respublikos konfederacijos, esančios Ukrainos Respublikos teritorijoje, muitinės antspauduotą 2021-02-09 importo deklaracijos Nr. 100100/2021/006188 elektroninę kopiją, kurios tikrumą patvirtino ta pati įstaiga (G. E. Respublikos muitinės įstaiga), kuri įformino originalą.

Klaipėdos TM, vykdydama Muitinės departamento pavedimą dėl pakartotinio patikrinimo (2023-04-02 sprendimas Nr. 1AE-172) ištirti aplinkybes susijusias su transporto priemonės, kuria buvo gabentos Prekės, plombavimu, papildomai išnagrinėjo tyrimo medžiagą ir priėmė 2023-06-28 sprendimą Nr. 1(LM18)-384, kuriame nustatė, kad prekės išleistos neatliekant muitinio tikrinimo. Tai, kad nors ir ta pačia transporto priemone buvo gabunami kroviniai su dvejomis tranzito deklaracijomis ir viena tranzito deklaracija NTKS priemonėmis buvo užbaigta, neįrodo, kad kita T1 MRN 21LTLU90001798D0A2 ir jame nurodytas krovinyš buvo pateikti paskirties muitinės įstaigai ar išvežtas iš Sąjungos muitų teritorijos, nes paskirties įstaigoje (LTVK2000) užbaigiant MRN 1LTLUA00017991834 gabenimą nebuvo atliekamas prekių muitinės tikrinimas, prekės neidentifikuotos.

Pareiškėja, nesutikdama su Muitinės departamento Sprendimu, pažymi, kad Muitinės departamentas išimtinai apsiribojo Klaipėdos TM 2023-06-28 sprendime Nr. 1(LM18)-384 pateiktu faktinių aplinkybių vertinimu, neatsižvelgdamas į tai, kad Prekės buvo pateiktos tranzito deklaracijoje nurodytam gavėjui, t. y. išvežtos iš Sąjungos muitinės teritorijos. Pareiškėja pažymi, kad savo esme Baltarusijos Respublikos tranzito deklaracija gali būti laikytina atitinkančia 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau - Įgyvendinimo reglamentas) 312 str. 1 d. c punkte įtvirtintą dokumentą ir, Pareiškėjos vertinimu, turi būti pripažįstama alternatyviuoju Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymu.

Pareiškėja nurodo, kad Pareiškėjos pateikti dokumentai bei faktinės aplinkybės patvirtina, kad Prekės paliko Sąjungos muitų teritoriją ir buvo pristatytos Prekių gavėjui. Prekės gabentos transporto priemone SCANIA AH67075/AH272439, kuri buvo užplombuota Molo jūrų poste, plombos Nr. 0437045. Transporto priemonė kirto Lietuvos Baltarusijos sieną Medininkų kelio poste. 2021-02-05 šiame muitinės poste Prekėms buvo užpildyta ir pateikta popierinė tranzito deklaracija.

Pateikti dokumentai Klaipėdos TM (G. E. Respublikos muitų deklaracija bei Baltarusijos Respublikos muitų deklaracija), įrodo, jog Prekės buvo išgabentos į trečiąją šalį. Šie dokumentai, Pareiškėjos teigimu, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento 312 str. nuostatomis, laikyti alternatyviais Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymais.

Pareiškėja, įformindama tranzito procedūrą, veikė įprasta tvarka, laikydamosi šiai procedūrai keliamų reikalavimų. Klaipėdos TM neturėjo Pareiškėjai pretenzijų nei dėl pačios tranzito deklaracijos užpildymo, nei dėl gabenamų Prekių kiekio – „atliktas dokumentinis tyrimas“; „nukreipta į žalią tikrinimo kanalą“. Tai laikytina įrodymu, jog ginčo krovinyš buvo išgabentas iš Sąjungos muitų teritorijos.

Pasak Pareiškėjos, Transporto priemone tuo pačiu metu buvo gabamos ne tik Prekės, bet ir sušaldytos lašišų papilvės tam pačiam gavėjui MIDEM OOO adresu Rudneva 58-ZH, UA-91020 Luhansk. Sušaldytos lašišos papilvių atžvilgiu tranzito procedūra (tranzito deklaracija MRN 21LTLUA00017991834, paskirties įstaiga – Medininkų kelio postas) yra laikoma užbaigta. Prekė į Transporto priemonę Malkų įlankos poste buvo pakrauta 2021-02-04 (pirmiau nei sušaldytos lašišų papilvės) bei užplombuota, plombos Nr. 0437382. Pakrovus sušaldytas lašišų papilves į Transporto priemonę Molo jūrų poste, Transporto priemonė buvo iš naujo užplombuota, plombos Nr. 0437045. Nėra duomenų, kad plomba buvo pažeista Prekėms, kaip ir sušaldytoms lašišų papilvėms. Pareiškėja pažymi, kad tranzito procedūra sušaldytos lašišų papilvėms, kurios buvo gabamos ta pačia Transporto priemone tam pačiam gavėjui yra laikoma užbaigta. Pareiškėja pabrėžia, kad Transporto priemonė su Prekėmis ir sušaldytos lašišų papilvėmis buvo užplombuota,

nėra nustatyta, jog plombos būtų nuimtos anksčiau, negu pristatant krovinį galutiniam gavėjui, todėl tai rodo, kad Prekės taip pat buvo išgabentos iš Sąjungos muitų teritorijos, t. y. nekyla jokia rizika, kad Prekės pateks į ES valstybių narių rinką.

Pareiškėja nurodo, kad Muitinės departamentas 2021-11-15 raštu Nr. (20.4/10)3B-685 kreipėsi į Baltarusijos Respublikos muitinę su prašymu patvirtinti ginčo prekės pateikimą bei deklaravimą minėtos valstybės muitinėje, tačiau atsakymas nebuvo gautas. Ši aplinkybė, Pareiškėjos nuomone, patvirtina, kad Pareiškėja pati negali gauti iš trečiosios šalies muitinės įstaigos patvirtintų dokumentų. Pareiškėja išnaudojo visas galimybes gauti įrodymus patvirtinančius, kad Prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, pateikė visus jai leistinomis priemonėmis gautus dokumentus, patvirtinančius Prekių pristatymą Prekių gavėjui.

Be to, Pareiškėjai nėra aišku, kodėl skundžiamas sprendimas buvo priimtas nesulaukus atsakymo iš Baltarusijos Respublikos muitinės, kai iš Tranzito deklaracijos akivaizdžiai matyti, jog prekės keliavo per Baltarusijos Respublikos teritoriją, o ir paskirties įstaiga (Medininkų postas) yra Baltarusijos Respublikos pasienyje. Pateiktame CMR matyti, kad Prekės buvo pateiktos tikrinimui Baltarusijos Respublikos veterinarinei tarybai, kuri išdavė leidimą tolimesniai Prekių gabenimui, tranzitui.

Be to, Europos M. I. (toliau – ESTT) 2016-06-02 sprendime sujungtose bylose C-226/14 ir C-228/14 išdėstė, kad importo PVM negali būti taikomas tranzitu gabenamoms prekėms, kurios nepateko į konkrečios Europos Sąjungos valstybės narės ekonominę apyvarą. ESTT 2019-07-10 sprendime byloje Nr. C - 26/18 taip pat yra konstatavęs, kad atsiradus importo skolai muitinei negalima automatiškai konstatuoti ir importo PVM mokėjimo prievolės, jei nustatyta, kad prekė fiziškai buvo išgabenta iš valstybės narės teritorijos. Šiuo atveju, kiek tai susiję su importo PVM, Klaipėdos TM išvada apmokestinti iš Lietuvos Respublikos išgabentas prekes PVM mokesčiu yra nepagrįsta, nes nebuvo įvykdytos importo PVM taikymo sąlygos - tranzitu gabenta prekė nepateko į Lietuvos Respublikos ekonominę apyvarą (Pareiškėja pateikė įrodymus, kad Prekės buvo pristatytos Prekių paskirties vietoje).

Pareiškėja pabrėžia, jog tai, kad Skundžiamame sprendime Muitinės departamentas nurodo, kad patvirtinti faktą, jog muitinės plomba, nurodyta tranzito dokumente MRN 21LTLU90001798D0A2 (2021-02-05), nebuvo pažeista ar nuimta, nėra galimybės, negali būti traktuojama kaip aplinkybė patvirtinanti, jog prekės buvo neišvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos. Taip pat ir aplinkybė, jog muitinė neturi jokios pareigos atlikti fizinį transporto priemonės ar joje gabenamų prekių patikrinimą, negali sudaryti situacijos, kai mokesčių mokėtojas (šiuo atveju Pareiškėja) netenka galimybės įrodyti konkrečių muitinės deklaracijose nurodytų prekių išgabenimą iš Sąjungos muitų teritorijos.

Pareiškėja taip pat pažymi, kad asmeniui negali būti priskirta neproporcingai didelės apimties įrodinėjimo našta. Proporciumo principas, kaip ne kartą yra pažymėjęs Konstitucinis Teismas, reiškia, kad įstatyme numatytos priemonės turi atitikti teisėtus ir visuomenei svarbius tikslus, kad šios priemonės turi būti būtinos minėtiems tikslams pasiekti ir neturi varžyti asmens teisių ir laisvių akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti (Konstitucinio Teismo 2012 m. birželio 29 d. nutarimas). Taigi, negalima iš jos reikalauti pateikti dokumentų, kurių ji neturi galimybės pateikti (Ukrainos Respublikos muitinės įstaigos patvirtinimą apie Prekių išleidimą į laisvą apyvarą Ukrainos Respublikos teritorijoje), be to ir esanti geopolitinė situacija Luhansko teritorijoje (kariniai veiksmai) eliminuoja bet kokią galimybę pateikti papildomus dokumentus.

Dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių

Pareiškėja nesutinka su jai Skundžiamu sprendimu papildomai apskaičiuotais PVM delspinigiais bei skirta maito ir PVM nepriemokos bauda ir prašo atleisti nuo 660 EUR PVM delspinigių, 75 EUR muitų delspinigių bei 413 EUR maito ir PVM baudos

Vadovaujantis MAĮ 100 ir 141 straipsnių nuostatomis, mokesčių mokėtojas gali būti atleistas nuo jam priskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų mokėjimo, kai mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą) bei kai mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktą).

Pareiškėja pažymi, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pasisakęs, jog vertinant MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą sąlygą – mokesčio mokėtojas nekaltas dėl padaryto pažeidimo – jos apibrėžtumo aspektu, matyti, kad ši sąlyga yra abstraktaus pobūdžio, nekonkretizuojant kokios aplinkybės kiekvienu konkrečiu atveju patvirtina šios sąlygos buvimą ar nebuvimą. Aplinkybės, kurios konkretizuoja mokesčio mokėtojo kaltės buvimą ar nebuvimą dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų, gali būti skirtingos, nes šių aplinkybių pobūdis, apimtis ir pan., gali būti sąlygotas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus mokesčius (žr. LVAT 2011-06-27 nutartį adm. byloje Nr. A438-2122/2011). LVAT praktikoje taip pat išaiškinta, kad vertinant, ar taikyti šį atleidimo pagrindą, yra reikšminga mokesčio mokėtojo subjektyvinė pusė, t. y. kaltė, kurios išraiška yra nepakankamas atidumas, rūpestingumas ar apdairumas, kurio reikalaujama iš veikiančio asmens konkrečiomis sąlygomis (žr. LVAT 2011-06-27 nutartį adm. byloje Nr. A-81-261/2015).

Pareiškėjos teigimu, tai, kad Prekės buvo faktiškai išgabentos iš Sąjungos muitų teritorijos, ką įrodo G. E. Respublikos importo deklaracija, CMR, rodo, kad Pareiškėja neatliko jokių neteisėtų veiksmų, susijusių su muitų teisės aktų pažeidimu. Nėra jokios rizikos, kad Prekės pateks į ES valstybių narių rinką, nes pateikti dokumentai patvirtina, kad prekės pristatytos jų gavėjui. Be to, Klaipėdos TM, įformindama tranzito procedūrą taip pat neturėjo jokių pretenzijų Pareiškėjai (išleistos neatliekant muitinio tikrinimo), kas rodo, kad Pareiškėja tinkamai vykdė jai priskirtas pareigas ir buvo pakankamai atidi, rūpestinga bei apdairi.

Pasisakydama dėl atleidimo nuo sankcijų pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktą, Pareiškėja pažymi, jog šis pagrindas turėtų būti taikomas, kadangi pažeidimas buvo padarytas dėl atsitiktinių aplinkybių, kurių Pareiškėja negalėjo iš anksto numatyti ar kontroliuoti. Pareiškėja niekaip negalėjo numatyti, kad viena Transporto priemone gabenamoms užšaldytoms silkėms tranzito procedūra Medininkų kelio poste bus užbaigta, o Prekėms – ne. Pareiškėja pati negalėjo kontroliuoti Medininkų kelio posto pareigūnų veiksmų, kuriais tranzito procedūra buvo uždaryta tik pusei krovinio. Be to, Pareiškėja, pastebėjusi neužbaigtą tranzito procedūrą Prekėms, telefonu kreipėsi į Medininkų kelio posto pareigūnus, siekdama išsiaiškinti, dėl kokių priežasčių Prekėms nėra užbaigta tranzito procedūra. Buvo gautas atsakymas, kad reikia kreiptis po kelių dienų, kai dirbs tas pats muitinės pareigūnas, o kai buvo kreiptasi į minėtą pareigūną, buvo gautas atsakymas, kad nieko negalima padaryti.

Taip pat Pareiškėja pažymi, kad Pareiškėjai tiek PVM, tiek muitų delspinigius skaičiuoja už laikotarpį, kai dėl neaiškių priežasčių Muitinės departamentas iki 2023-04-02 (beveik 18 mėn.) nepriėmė sprendimo dėl Pareiškėjos 2021-09-22 pateikto skundo.

Be to, pagal LVAT formuojamą praktiką, net ir tais atvejais kai nėra pagrindo atleisti pareiškėją nuo baudų ir delspinigių mokėjimo vadovaujantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje įtvirtintais pagrindais, mokesčių mokėtojas nuo baudų ir delspinigių gali būti atleidžiamas vadovaujantis MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais teisingumo ir visuotinio privalomumo principais, atsižvelgiant į protingumo kriterijų (žr. LVAT 2021 m. gegužės 5 d. nutartį adm. byloje Nr. eA-983-789/2021). Be to ir Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad teisingumo ir teisinės valstybės konstituciniai principai neleidžia nustatyti už teisės pažeidimus tokių nuobaudų, kurios būtų akivaizdžiai neproporcingos teisės pažeidimui bei siekiamam tikslui (KT 2000 m. gruodžio 6 d. nutartis).

Pareiškėjos teigimu, mokesčių mokėtojo baudimas už tai, kad nesugebėjo surinkti įrodymų, kai Prekės buvo išgabentos ir pristatytos Ukrainos Respublikos nekontroliuojamoje teritorijoje, nors tai buvo žinoma mokesčių administratoriui Tranzito deklaracijos pateikimo metu, nesuderinamas su teisingumo ir teisinės valstybės konstituciniais principais.

Muitinės departamentas Sprendime išdėstė poziciją dėl Pareiškėjos argumentų.

Dėl tranzito procedūros įvykdymo

Vadovaujantis 2013-10-09 Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 15 straipsnio 2 dalimi, pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją ar pranešimą apie reeksportą arba

prašymą išduoti leidimą ar priimti kitą sprendimą, atitinkamas asmuo prisiima atsakomybę už visus toliau išvardytus atvejus:

a) deklaracijoje, pranešime arba prašyme pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą;

b) visų deklaraciją, pranešimą arba prašymą papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą;

c) kai taikytina – visų pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu konkrečioms prekėms arba su operacijomis, kurias leista atlikti, vykdymą.

Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio, reglamentuojančio Sąjungos tranzito procedūros vykdytojo, prekių vežėjo bei gavėjo pareigas, 1 dalis nustato, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių (a punktas); už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi (b punktas). Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Nurodytojo straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prekių vežėjas arba gavėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos taikant Sąjungos tranzito procedūrą, taip pat atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Muitinės departamentas, pasisakydamas dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių (ginčo prekės buvo pakrautos į tą pačią transporto priemonę kaip kitos prekės, dėl kurių įforminta tranzito procedūra buvo užbaigta; deklaracija deklaruotos prekės buvo plombuotos muitinės plombomis) įtakos nagrinėjamam ginčui, sutiko su skundžiamame vietos mokesčių administratoriaus sprendime išdėstytais išvadomis, jog paskirties muitinės įstaigoje, t. y. Medininkų kelio poste, fizinis transporto priemonės patikrinimas nebuvo atliekamas, kadangi ši transporto priemonė buvo nukreipta į žaliąjį tikrinimo kanalą. Tuo pačiu, patvirtinti faktą, kad muitinės plomba, nurodyta tranzito dokumente MRN 21LTLU90001798D0A2 (2021-02-05), nebuvo pažeista ar nuimta, nėra galimybės. Akivaizdu ir tai, kad transporto priemonės plombavimas muitinės ar Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos plombomis išvykimo muitinės įstaigoje nėra ir negali būti prekių identifikavimo įrodymas nepatvirtinus šių plombų tapatumo paskirties muitinės įstaigoje. Muitinės departamentas akcentuoja ir tai, kad muitinė neturi jokios pareigos atlikti fizinį transporto priemonės ar joje gabenamų prekių patikrinimą, be to, tokio patikrinimo neatlikimas nėra ir negali būti pripažinimu, jog prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, o atitinkama muitinės procedūra buvo tinkamai įvykdyta.

Muitinės departamentas nurodė, jog Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalis numato alternatyvius Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymus.

Pareiškėja, siekdama įrodyti tranzito procedūros pagal MRN 21LTLUA000179354D2 (2021-01-22) užbaigimą, muitinei pateikė Baltarusijos muitinės tranzito deklaracijų Nr. BY/220121/000038790 (2021-01-22) bei BY/220121/000038789 (2021-01-22), „G. E. Respublikos“ muitinės deklaracijos Nr. 100200/2021000261 (2021-01-26), sąskaitos Nr. 31036232 (2020-11-27), CMR važtaraščio (2021-01-22) bei krovinio pristatymo pažymų Nr. 100000/2021/001127 (2021-01-25) ir Nr. 100000/2021/001132 (2021-01-25) kopijas bei šių dokumentų vertimus į valstybinę kalbą, tačiau nustatyta tvarka patvirtintų Baltarusijos muitinės tranzito deklaracijų, kaip tai numato Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 2 dalis, nei vietos mokesčių administratoriui, nei Muitinės departamentui nepateikė.

Tokiu būdu, atsižvelgus į tai, kad minėti dokumentai nėra patvirtinti muitinės arba kitos kompetentingos valstybinės institucijos, negalima įsitikinti jų autentiškumu, taigi, tranzito procedūros užbaigimo įrodymais jie negali būti pripažįstami. Be to, minėtas „G. E. Respublikos“ tariamai surašytas dokumentas negali būti vertinamas bei pripažįstamas įrodymu dar ir dėl to, kadangi buvo išduotas tarptautinės bendruomenės nepripažintoje „valstybėje“, t. y. teritorijoje, kurios Ukrainos Respublika nekontroliuoja.

Muitinės departamentas 2021-11-15 raštu Nr. (20.4/10)3B-685 kreipėsi į Baltarusijos Respublikos muitinę su prašymu patvirtinti ginčo prekės pateikimą bei deklaravimą minėtos valstybės muitinėje, tačiau atsakymas nebuvo gautas.

Įgyvendinimo reglamento 308 straipsnio 2 dalis, be kita ko, reglamentuoja, kad tuo atveju, kai Sąjungos tranzito procedūra užbaigiama, paskirties muitinės įstaiga neaptinka jokių nusižengimų, o procedūros vykdytojas pateikia tranzito lydimąjį dokumentą arba tranzito/saugumo lydimąjį dokumentą, ta muitinės įstaiga, procedūros vykdytojo prašymu, patvirtina tą dokumentą, kad jis pagal Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnį galėtų pateikti jį kaip alternatyvųjį įrodymą. Patvirtinimas – tai tos muitinės įstaigos antspaudas, pareigūno parašas, data ir įrašas.

Muitinės departamentas nurodo, kad kaip matyti iš mokesstinėje byloje esančių įrodymų, Pareiškėja pirmiau paminėta galimybe gauti alternatyvųjį įrodymą taip pat nepasinaudojo, taigi, tai laikytina dar vienu faktu, jog jokių įrodymų apie ginčo prekių bei atitinkamų dokumentų pateikimą paskirties muitinės įstaigai nėra.

Vietos mokesčių administratorius skundžiamame sprendime detalai aprašė teisinės bei faktinės aplinkybes, susijusias su importo mokesčių apskaičiavimu. Pareiškėja savo skunde jokių argumentų dėl ginčo prekių muitinės vertės nustatymo bei įregistruotos skolos apskaičiavimo teisingumo nepateikia, todėl Muitinės departamentas, nagrinėdamas skundą laiko, kad Pareiškėja sutinka su apskaičiuotos mokesstinės prievolės teisingumu.

Dėl atleidimo nuo baudos ir delspinigių

Muitinės departamentas, išnagrinėjęs faktines ginčo aplinkybes, taip pat atsižvelgęs į teisinį reglamentavimą bei teismų praktiką, laikosi pozicijos, jog Pareiškėja laikytina kalta dėl padaryto mokesstinio pažeidimo. Pareiškėja, kaip tranzito procedūros vykdytoja, nagrinėjamu atveju prisiėmė atsakomybę tinkamai vykdyti muitinio tranzito procedūrą ir nustatyta tvarka pateikti dokumentus ir ginčo prekes paskirties muitinės įstaigai, bet šių pareigų neįvykdė. Be to, net ir esant trečiųjų asmenų galimai neteisėtai veiklai, kaip kad tvirtina Pareiškėja, tranzito procedūros vykdytojas vis tiek atsako už iš tokios procedūros kylančias prievoles muitinei.

Pasak Muitinės departamento, nebuvo surinkta jokių įrodymų apie galimą mokesčio įstatymo pažeidimą padarytą dėl nuo Pareiškėjos valios nepriklausančių aplinkybių, kurių ji nenumatė ir negalėjo numatyti. LVAT 2005-02-09 nutartimi administracinėje byloje A15-141/2005, aiškindamas šią taisyklę, padarė išvadą, kad šis atleidimo nuo baudos (delspinigių) pagrindas sietinas su nenugalimos jėgos poveikiu (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuit*), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė ir numatyti negalėjo ir šių aplinkybių pasėkoje atsiradę padariniai negalėjo būti įtakojami mokesčių mokėtojo valios. Minėtomis aplinkybėmis pripažintinos gamtos jėgos, valstybinės valdžios institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis. Tačiau žmogaus poveikis mokesčio mokėtojo veiklai tik tuomet eliminuoja mokesčio mokėtojo valią, kai prieš jį naudojamas absoliutus smurtas (*vis absoluta*), kurio mokesčio mokėtojas negali išvengti, jam pasipriešinti ar nuo jo apsiginti.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, atleidžiant mokesčių mokėtoją nuo dalies delspinigių sumokėjimo.

Ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Pareiškėjos pripažinimo skolininke muitinei, maito, PVM bei su šiais mokesčiais susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumo, mokesčių administratoriui konstatavus, kad Pareiškėjos tranzito procedūra pagal tranzito dokumentą MRN 21LTLU90001798D0A2 (2021-02-05), kuriuo buvo deklaruotos prekės – užšaldytos silkės, nebuvo užbaigta. Sprendimu skolininke muitinei buvo pripažinta Pareiškėja, kuriai buvo įregistruota 1 582 EUR maito bei 2 547 EUR PVM skola muitinei, taip pat dėl laiku nesumokėtų maito bei PVM apskaičiuota atitinkamai 75 EUR bei 660 EUR delspinigių. Už padarytą mokesstinį pažeidimą Pareiškėjai skirta minimali 10 proc. dydžio bauda – 413 EUR.

Dėl tranzito procedūros užbaigimo vertinimo

Pareiškėja nurodo, kad pateikti dokumentai (Baltarusijos muitinės tranzito deklaracijų Nr. BY/220121/000038790 (2021-01-22) bei BY/220121/000038789 (2021-01-22), „G. E. Respublikos“ muitinės deklaracijos Nr. 100200/2021000261 (2021-01-26), sąskaitos Nr. 31036232 (2020-11-27), CMR važtaraščio (2021-01-22) bei krovinio pristatymo pažymų Nr. 100000/2021/001127 (2021-01-25) ir Nr. 100000/2021/001132 (2021-01-25) kopijos) bei faktinės aplinkybės patvirtina, kad Prekės paliko Sąjungos muitų teritoriją ir buvo pristatytos Prekių gavėjui. Pareiškėjos teigimu, Baltarusijos Respublikos tranzito deklaracijos kopija savo esme gali būti laikytina atitinkančia Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtintą dokumentą ir pripažįstama alternatyviu Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymu.

Pareiškėja pabrėžia, jog, įformindama tranzito procedūrą, veikė įprasta tvarka, laikydamasi šiai procedūrai keliamų reikalavimų. Klaipėdos TM neturėjo Pareiškėjai pretenzijų nei dėl pačios tranzito deklaracijos užpildymo („atliktas dokumentinis tyrimas“; „nukreipta į žalią tikrinimo kanalą“), nei dėl gabenamų Prekių kiekio.

Pareiškėjos tvirtinimu, muitinė nevertino ir tos aplinkybės, jog ta pačia Transporto priemone, plombuota muitinės plomba, į tą pačią paskirties muitinės įstaigą gabentas kroviny buvo deklaruotas kitai tranzito procedūrai, kuri buvo tinkamai užbaigta, kas papildomai įrodo Prekių išgabėnimą.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos pozicijos, susijusios su tranzito procedūros užbaigimo įrodymu, Komisija primena su šia procedūra susijusias ES teisės aktų nuostatas, nustatančias procedūros pripažinimo sąlygas ir atsakomybės turinį. Kaip buvo minėta, Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalies (a) punkte įtvirtinta, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių, o (b) punkte – už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi. Sąjungos tranzito procedūra baigiama, kai visos ir nepakeisto pavidalo prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, pateikiamos paskirties muitinės įstaigai. Kitaip tariant, kai gaunamas patvirtinimas, kad prekės per nustatytą terminą buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai. Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 2 dalis nustato, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai.

Pagal sprendimo nustatomojoje dalyje nurodytas faktines aplinkybes Klaipėdos TM konstatavo Sąjungos tranzito procedūros neužbaigimą dėl prekių nepateikimo paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą, kai Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis nebuvo gautas patvirtinimas, kad Prekės pateiktos paskirties muitinės įstaigai. Pareiškėjai pateikus nustatomojoje dalyje aptartus įrodymus, šie įrodymai nebuvo pripažinti. Toliau vertinama, ar skundžiamame sprendime pagrįstai buvo nepripažinti tinkamais įrodymais Pareiškėjos skunde nurodyti muitinio tranzito procedūros užbaigimą patvirtinantys įrodymai (skunde nurodyti dokumentai ir faktinės aplinkybės).

Teisinius santykius dėl alternatyvių įrodymų, patvirtinančių atitinkamos muitinio tranzito procedūros užbaigimą, reglamentuoja Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnis. Pagal šio straipsnio 1 dalį Sąjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei priimtinu būdu pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės: a) paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliojant gavėjui, kaip nurodyta Kodekso 233 straipsnio 4 dalies b punkte; b) valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą arba muitinės dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos; c) muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekės įforminta muitinės procedūra; d) trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą. Aptariamo straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri

patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija.

Apibendrinant aptartas Įgyvendinimo reglamento nuostatas, darytina išvada, kad Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje yra išvardintas baigtinis sąrašas alternatyvių dokumentų (įrodymų), kurie gali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą. Tai reiškia, kad jokie kiti įrodymai, kurie neatitinka šioje straipsnio dalyje nustatytų reikalavimų, Įgyvendinimo reglamento taikymo požiūriu negali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą. Šių dokumentų įrodomoji reikšmė siejama su prekių pateikimu muitinės sankcionuotam veiksmui.

Nagrinėjamu atveju sutiktina su Muitinės departamento Sprendime išreikšta pozicija, kad Pareiškėjos pateikti įrodymai, susiję su trečiosios šalies dokumentais (Baltarusijos muitinės tranzito deklaracijų Nr. BY/220121/000038790 (2021-01-22) bei BY/220121/000038789 (2021-01-22) kopijos), negali būti pripažįstami alternatyviais įrodymais, atsižvelgus į tai, kad minėti dokumentai nėra patvirtinti muitinės arba kitos kompetentingos valstybinės institucijos pagal Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatas. Dokumentai, kuriais Pareiškėja grindžia Prekių išgabėnimą už Sąjungos teritorijos (CMR važtaraščio (2021-01-22) bei krovinio pristatymo pažymų Nr. 100000/2021/001127 (2021-01-25) ir Nr. 100000/2021/001132 (2021-01-25) sąskaitos Nr. 31036232 (2020-11-27), kopijos) taip pat nepatenka į aptartą baigtinį alternatyviųjų įrodymų sąrašą. „G. E. Respublikos“, tarptautinės bendruomenės nepripažintoje „valstybėje“ išduotos muitinės deklaracijos negali būti vertinamos kaip teisinę reikšmę turintis įrodymas.

Pasisakant dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių (jog ginčo prekės buvo pakrautos į tą pačią transporto priemonę kaip kitos prekės, dėl kurių įforminta tranzito procedūra buvo užbaigta; deklaracija deklaruotos prekės buvo plombuotos muitinės plombomis), sutiktina su Muitinės departamento padarytomis išvadomis, jog transporto priemonės plombavimas muitinės ar Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos plombomis išvykimo muitinės įstaigoje nėra ir negali būti prekių identifikavimo įrodymu, nepatvirtinus šių plombų tapatumo paskirties muitinės įstaigoje, o fizinio prekių patikrinimo neatlikimas nėra ir negali būti pripažinimu, jog prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, o atitinkama muitinės procedūra buvo tinkamai įvykdyta. Be to, Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnis nenustato galimybės netiesiogiai (preziumuojant prekių išgabėnimą pagal kitų prekių duomenis ar pan.) pripažinti tranzito procedūros užbaigimą.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos minimų ESTT sprendimų (2016-06-02 sprendimas sujungtose bylose C- 226/14 ir C-228/14 bei 2019-07-10 sprendime byloje Nr. C - 26/18) Komisija pastebi, kad minimose bylose nebuvo sprendžiama dėl tranzito procedūros užbaigimo alternatyviųjų įrodymų pripažinimo, o buvo nagrinėti importo skolos muitinei atsiradimo, muitų sąsajos su importo PVM ir kiti su muitų procedūromis susiję klausimai. Kaip buvo aptarta šiame sprendime, neišpildžius imperatyvių reikalavimų dėl tranzito procedūros užbaigimo įrodymų, net ir Pareiškėjai pateikus įrodymus, kad Prekės buvo pristatytos konkrečiam gavėjui Prekių paskirties vietoje, negali būti daroma išvada, kad tranzito procedūra yra užbaigta.

Atsižvelgiant į aptartas nuostatas, konstatuotina, kad Muitinės departamentas pagrįstai patvirtino Klaipėdos TM išvadą, jog muitinės tranzito procedūra laikoma neužbaigta. Todėl naikinti apskaičiuotų muitų ir PVM sumų nėra teisinio pagrindo.

Dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių

Pareiškėja prašo atleisti nuo skundžiamu sprendimu apskaičiuotų delspinigių bei baudos vadovaudamasi MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais atleidimo nuo baudos pagrindais, t. y. Pareiškėja įrodinėja, kad dėl padaryto pažeidimo nėra kalta, o mokesčio įstatymas buvo pažeistas dėl aplinkybių, kurios nuo Pareiškėjos valios nepriklausė ir kurių jis nenumatė bei negalėjo numatyti, bei remiantis principais.

Pareiškėjos teigimu, kaltės nebuvimą rodo tai, kad Prekės buvo faktiškai išgabentos iš Sąjungos muitų teritorijos, Klaipėdos TM, įformindama tranzito procedūrą taip pat neturėjo jokių pretenzijų Pareiškėjai (išleistas neatliekant muitinio tikrinimo), kas rodo, kad Pareiškėja tinkamai vykdė jai priskirtas pareigas ir buvo pakankamai atidi, rūpestinga bei apdairi.

LVAT, aiškindamas MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nurodo, kad vertinant šioje teisės normoje nustatytą sąlygą – mokesčio mokėtojas turi būti nekaltas dėl padaryto pažeidimo – jos apibrėžtumo aspektu, matyti, kad ši sąlyga yra abstraktaus pobūdžio, nekonkretizuojant, kokios aplinkybės kiekvienu konkrečiu atveju patvirtina šios sąlygos buvimą ar nebuvimą. Aplinkybės, kurios konkretizuoja mokesčio mokėtojo kaltės buvimą ar nebuvimą dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų, gali būti skirtingos, nes šių aplinkybių pobūdis, apimtis ir pan. gali būti sąlygoti tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus mokesčius (LVAT 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2122/2011, 2019-02-12 nutartis adm. byloje Nr. A-364-968/2019). LVAT praktikoje taip pat išaiškinta, kad vertinant, ar taikyti šį atleidimo pagrindą, yra reikšminga mokesčio mokėtojo subjektyvinė pusė, t. y. kaltė, kurios išraiška yra nepakankamas atidumas, rūpestingumas ar apdairumas, kurio reikalaujama iš veikiančio asmens konkrečiomis sąlygomis. Asmuo, kuris nevykdė pareigos elgtis rūpestingai ir atidžiai arba nesugebėjo toks būti konkrečioje situacijoje, negali būti atleistas nuo atsakomybės (delspinigių), nesant kaltės dėl padaryto pažeidimo (2015-02-09 nutartis adm. byloje Nr. A-81-261/2015).

Komisijos vertinimu, tranzito procedūros vykdytojai – Pareiškėjai turėjo būti žinoma kokioms teisės aktų sąlygoms esant pripažįstamas tranzito procedūros užbaigimas ir tai, kad mokesčių mokėtojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir atitinkamą paskirties įstaigos patvirtinimo gavimą. Pareiškėja taip pat galėjo įvertinti ES teisės aktuose nustatytų alternatyvių įrodymų surinkimo realizavimo riziką, kuri kyla, negavus tranzito procedūros patvirtinimo Lietuvos paskirties muitinės įstaigoje. Todėl, atsižvelgiant į aptartą teismų praktiką, ES teisės aktuose nustatytų sąlygų neišpildymas negali būti pagrindu pripažinti kaltės nebuvimą.

Dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių mokėjimo tuo pagrindu, kad mokesčio įstatymas buvo pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktas), pasisakytina, jog pagal LVAT suformuotą praktiką „šis atleidimo nuo baudos pagrindas sietinas su nenugalimos jėgos (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuit*), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė ir numatyti negalėjo ir dėl šių aplinkybių poveikio atsiradę padariniai negalėjo būti veikiami mokesčių mokėtojo valios. Minėtomis aplinkybėmis pripažintinos gamtos jėgos, valstybinės valdžios institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis.“ (2005-02-09 nutartis administracinėje byloje Nr. A15-141/2005, 2011-04-07 nutartis administracinėje byloje Nr. A575-753/2011, 2017-07-13 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-565-602/2017 ir kt.). Komisijos vertinimu, byloje nagrinėjamoje situacijoje nėra nustatyta aplinkybių, kurių savo veikloje Pareiškėja nenumatė ir numatyti negalėjo ir dėl šių aplinkybių poveikio atsiradę padariniai negalėjo būti veikiami mokesčių mokėtojo valios.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija laikosi pozicijos, kad Pareiškėjos skunde nurodyti motyvai neleidžia konstatuoti, kad yra pagrindas atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų pagrindais.

Pasisakydama dėl atleidimo nuo paskirtos 10 procentų dydžio baudos, Komisija informuoja, kad pagal MAĮ 141 straipsnio 2 dalį nuo baudos gali būti atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas. Pagal Klaipėdos TM 2023-10-30 pateiktą informaciją Sprendime nurodytos PVM ir muitų sumos nėra sumokėtos, todėl atleidimo nuo baudos klausimas negali būti sprendžiamas.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos prašymo atsižvelgti į teisingumo ir kitus principus, Komisija pažymi, kad LVAT, nagrinėdamas mokėtojų atleidimo nuo delspinigių ir baudų pagrindus, vadovaujasi ne tik MAĮ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių (baudų) pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad sprendžiant mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių klausimus, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais bei atsižvelgiama į Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011, 2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-10-10 nutartis

adm. byloje Nr. A 556 2544/2011, 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A-575-2144/2011, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A 556 971/2014). Tačiau akcentuotina, kad atleidimas nuo ekonominių sankcijų mokėjimo yra galimas tik esant išskirtinėms aplinkybėms (pvz., LVAT 2017-11-06 nutartis adm. byloje Nr. A 1146 602/2017, 2018-02-06 nutartis adm. byloje Nr. A-144-602/2018, 2020-07-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-3155-968/2020 ir kt.), kurios buvo nulemtos norminių aktų reikalavimų neatitinkančių mokesčių administratoriaus veiksmų, jo neveikimo – pavyzdžiui, nepateisinamai ilgai truko mokesčių mokėtojo kontrolės veiksmai, mokesčių administratorius nepagrįstai ilgai delsė atnaujinti mokesčių mokėtojo kontrolės veiksmus po mokestinio patikrinimo sustabdymo, pirminio patikrinimo metu nevisapusiškai įvertintos su apmokestinimu susijusios aplinkybės, dėl kurių kilo būtinybė atlikti pakartotinius tikrinimo veiksmus), o visą šį laikotarpį buvo skaičiuojami delspinigiai, ir pan., arba tais atvejais, kai yra akivaizdu, kad apskaičiuoti delspinigiai (atliekantys biudžetui laiku nesumokėtų mokesčių kompensacinę funkciją) dėl savo dydžio (pavyzdžiui, artimas, ar net viršijantis pačią mokestinę prievolę) būtų neadekvatus padarytam pažeidimui, taip pat turi būti vertinamos ir pažeidimo padarymo aplinkybės. Taigi, taikant teisingumo ir protingumo kriterijus, vertintini visų mokestinių teisinių santykių dalyvių veiksmai mokesčių administravimo procese. Teisingumo siekimas suprantamas, kaip siekimas protingos skirtingų interesų pusiausvyros, atsižvelgiant į abiejų šalių interesus bei pareigas (mokesčių mokėtojo prievolę teisingai mokėti ir deklaruoti mokesčius bei mokesčių administratoriaus pareigą skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą).

Pareiškėja skunde pažymi, kad tiek PVM, tiek muitų delspinigiai skaičiuojami už laikotarpį, kai dėl neaiškių priežasčių Muitinės departamentas iki 2023-04-02 (beveik 18 mėn.) nepriėmė sprendimo dėl Pareiškėjos 2021-09-22 pateikto skundo. Komisija pastebi, kad pagal pateiktą Muitinės departamento informaciją ginčo nagrinėjimas buvo sustabdytas (2021-11-22 sprendimai Nr. 1A-295 ir 1A-297) dėl kreipimosi į Baltarusijos muitinę – iki kol bus gautas atsakymas iš Baltarusijos muitinės. Tai, kad Muitinės departamentas sustabdė skundo nagrinėjimą, nes siekdamas padėti surinkti įrodymus inicijavo kreipimąsi, Pareiškėjai nesiėmus aktyvių veiksmų dėl stabdymo nutraukimo, Komisijos vertinimu, negali būti laikoma nepagrįstu delsimu priimti sprendimą. Tačiau ši aplinkybė atskleidžia, kad alternatyvių įrodymų rinkimas iš Baltarusijos muitinės yra praktiškai sudėtingas.

Be to, Muitinės departamentas 2023-04-02 sprendime Nr. 1AE-172 pavedė Klaipėdos TM priimti naują sprendimą, konstatavus kad Klaipėdos TM priimtame sprendime Nr. 1(LM18)-453 nebuvo aptartos ir ištirtos aplinkybės, susijusios su transporto priemonės, kuria buvo gabentos ginčo prekės, plombavimu, t. y. pakartotinis patikrinimas buvo atliekamas dėl to, kad nebuvo išnagrinėtos pirminio patikrinimo metu žinomos aplinkybės. Nors pavedimo atlikti pakartotinį patikrinimą Klaipėdos TM sprendimą (2023-06-28 sprendimas Nr. 1(LM18)-384) priėmė nedelsdama, t. y. mažiau nei per 3 mėnesius, jo atlikimas prailgino skundžiamo sprendimo priėmimo laiką.

Komisija, vadovaudamasi MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, atsižvelgdama į aptartą LVAT praktiką atleidimo nuo delspinigių bylose, įvertinusi aukščiau aptartas aplinkybes, susijusias su pakartotiniu patikrinimo atlikimu ir alternatyvių įrodymų surinkimu, konstatuoja, kad tikslinga atleisti Pareiškėją nuo apskaičiuotų 30 procentų PVM ir 30 procentų muitų delspinigių sumos mokėjimo, t. y. nuo 198 Eurų PVM delspinigių ir nuo 22,5 Eurų muitų delspinigių (viso – 220,5 Eur).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu ir 8 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-08-11 sprendimo Nr. 1AE-410 dalį dėl apskaičiuotų muitų, PVM ir skirtos baudos.

2. Atleisti Pareiškėją nuo 30 procentų Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-08-11 sprendime Nr. 1AE-410 nurodytų delspinigių sumos mokėjimo, t. y. nuo 198 Eurų PVM delspinigių ir nuo 22,5 Eurų muitų delspinigių.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė